

Четвер,
1
вересня
2022 р.

Міськрайонна газета

Ніжинський ВІСНИК

ЗАСНОВАНА В 1917 РОЦІ
НАГОРОДЖЕНА ПОЧЕСНОЮ
ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ
ЛАУРЕАТ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ
ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

nvisnikk@ukr.net

№ 18-19 (147425)

З Днем Знань!

**ДОРОГІ УЧНІ ТА СТУДЕНТИ!
ШАНОВНІ ПЕДАГОГИ ТА БАТЬКИ!**

Щиро вітаю з Днем знань – справжнім всенародним святом мудрості, доброти і людяності. Цей день завжди особливо урочистий і хвилюючий, адже саме з нього починається незвіданий, цікавий і, водночас, нелегкий шлях до пізнання, до нових звершень, до самостійного життя.

Бажаю усім школярам на цьому шляху підкорити нові вершини знань, зустріти добрих і надійних друзів та досягти омріяної мети. Переконана, ваші здібності, наполегливість стануть запорукою визначних успіхів у дорослому житті, а сприятимуть цьому – високі стандарти української освіти, рівні можливості в її здобутті для кожної дитини.

Найщиріші слова подяки – вчителям, які щедро діляться з вами своїми знаннями, плекають справжніх патріотів нашої держави. Їхня мудрість і великодушність залишається з вихованцями на все життя. Нехай цьогорічний першOVERесень буде мирним та сонячним, несе добрий настрій у кожную школу, кожную родину! Зі святом, дорогі друзі!

З повагою – Ірина ГРОЗЕНКО,
депутат обласної ради

ДОРОГІ ДІТИ, ВЧИТЕЛІ, БАТЬКИ!

Щиро вітаю вас з початком нового навчального року, Днем знань – всенародним святом мудрості, добра, натхнення та нових відкриттів.

Перше вересня єднає нас усіх, бо кожен колись у цей день переступив поріг рідної школи, відкрив першу книжку, написав перше слово. Роки навчання – найкращі в нашому житті. Саме в цей час ми знаходимо вірних друзів, відкриваємо у собі здібності, визначаємо орієнтири на все життя.

Бажаємо вам, дорогі друзі, здоров'я, невгамовної праги, прагнення до нових відкриттів і досягнень цілей. Нехай думки будуть світлими, розв'язання всіх проблем будуть прості, нехай у всьому супроводжує удача. Міцного морального і фізичного здоров'я та мирного неба над головою!

Зі святом вас усіх – із Днем знань. З початком нового навчального року!

З повагою – Олег БУЗУН,
голова Крутівської ОТГ

Перший раз - в перший клас!

Нинішньому навчальному року свої корективи внесла війна. Всі намагання відповідальних осіб 182 освітніх закладів Ніжинщині спрямовувалися на те, аби підготувати школи до роботи в очному форматі. Однак деяким здобувачам освіти все ж таки доведеться вчитися дистанційно. Виняток, хіба що, буде першокласникам, та й то не всім.

Із нетерпінням чекають 1 Вересня й онуки працівників нашої редакції. Ваня ЛІННІК вчитиметься в ЗОШ І-ІІІ ст. №7, а Марійка ЛУЦЕНКО – гімназії №3 міста Ніжин.

Сільські навчальні заклади найближчих громад вчитимуться так: Талаївської ОТГ – дистанційно; Крутівської ОТГ – дистанційно, ЗЗСО с. Крут – очно; Вертіївської ОТГ – дистанційно; Лосинівської ОТГ; Галицька ЗЗСО – дистанційно, всі інші навчальні заклади – комбінована форма навчання.

Фото Олександра Василенка

Проект в дії

(2 стор.)

Запрошуємо громади для участі у проєкті «U-LEAD з Європою» (2 стор.)

Під брендом «Нежати́на Nuva Brewery» (3 стор.)

● АКТУАЛЬНО

В Ніжині пройшов обласний з'їзд Асоціації міст України – АМУ

В Ніжині пройшов обласний з'їзд Асоціації міст України – АМУ. До міста приїхали обговорити нагальні проблеми громад Чернігівщини виконавчий директор асоціації Олександр Слобожан, радник голови асоціації Оксана Продан, міський голова Чернігова та голова Чернігівського регіонального відділення АМУ Владислав Атрошенко, керівники громад Чернігівщини.

На правах господаря виступав міський голова Ніжина, заступник голови Асоціації міст України регіонального відділення Олександр Кодола.

Одне з найактуальніших сьогоднішніх проблем у Чернігівській області – місцеві фінанси та бюджети.

З початком повномасштабного вторгнення росії фактично всі громади Чернігівської області мають проблему з надходженням податків та дефіцитом бюджету. Багато підприємств зруйновано, закрилося, несуть збитки, люди які жили і працювали тут виїхали в інші області чи за кордон. Ті ж кошти які є, громади витрачають на відновлення зруйнованої інфраструктури та допомогу військовим. Як результат суттєві втрати бюджету і критична нестача фінансування по багатьох напрямках. В той же час, з боку держави однаковий підхід як до тих областей які не постраждали від російської агресії, так і до тих, що знаходяться в глибокому тилу.

Асоціація виступила за те, що такий підхід необхідно змінювати і індивідуально підходити до проблем кожної громади.

Олександр Кодола ознайомив учасників з'їзду з ситуацією в Ніжині. Наше місто хоч і не було окуповане, але навколо Ніжина велись активні бойові дії, є зруйновані підприємства, постраждала інфраструктура, внаслідок обстрілів пошкоджено багато будинків. Тим не менше, місто знаходить ресурси як для відновлення, так і для допомоги військовим.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи та комунікації з громадськістю

Відділ інформаційно-аналітичної роботи та комунікації з громадськістю

● НА ЧАСІ

У місті перейменовано 56 вулиць

29 серпня на засіданні позачергової 24 сесії Ніжинської міської ради депутатами було прийнято рішення про перейменування вулиць міста Ніжина.

Нарешті довготривалий процес підійшов до завершення. Історики, науковці, депутати, представники громадськості та фахівці різних галузей працювали над перейменуванням вулиць з квітня 2022 року.

Сьогодні з 93 вулиць, які були відібрані робочою групою по перейменуванню вулиць, як такі, що підпадають під політику деросифікації - перейменовано 56. Черговий перелік вулиць буде розглядатися на наступних пленарних засіданнях.

В даному переліку 4 вулиці, які перейменовані на честь міст-побратимів Дембиця, Олькуш, Свідницья (Республіка Польща), Прейлі (Латвійська Республіка), які допомагають Ніжинській громаді з перших днів повномасштабного вторгнення російського окупанта.

4 вулиці, на численні звернення ніжинців, перейменовані на честь загиблих наших захисників: Олександра Бориса, Дмитра Крошки, Ігоря Козубенка, Олександра Ячика.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи та комунікації з громадськістю

5 ПИТАНЬ ПО ПЕРЕЙМЕНУВАННЮ ВУЛИЦЬ НІЖИНА

1. ДЕ ДІЗНАТИСЬ, ЧИ БУДЕ ЗМІНЕНА НАЗВА МОЄЇ ВУЛИЦІ?

З переліком пропозицій по перейменуванню вулиць ви можете ознайомитися на офіційному сайті Ніжинської міської ради <https://nizhynrada.gov.ua/> в розділі «Проекти рішень міської ради за червень 2022 року».

2. ЧИ ТРЕБА НЕГАЙНО ЗМІНЮВАТИ ВІДМІТКУ У ПАСПОРТІ ПРО МІСЦЕ РЕЄСТРАЦІЇ?

Ні. Відповідно до чинного законодавства, після перейменування вулиці ніхто не мусить робити у паспорті відмітку про нову адресу. Назву вулиці у паспорті вам буде змінено автоматично під час його зміни, оновлення фотокартки чи зміни прізвища.

3. ЧИ НЕОБХІДНО ЗМІНЮВАТИ СВИДОЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ?

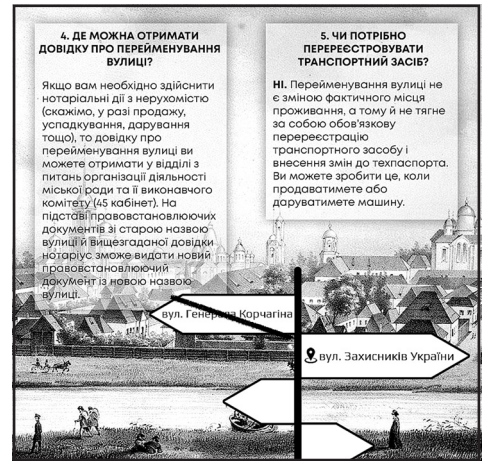
Ні. Законодавством не передбачено внесення змін до правовстановлюючих документів (свідцтво про право власності, про право на спадщину, договору купівлі-продажу, договору дарування тощо) у зв'язку з перейменуванням вулиці, на якій знаходиться об'єкт нерухомого майна. Тож документи залишаються чинними. Утім, за бажанням або у разі необхідності (продаж, дарування тощо), ви можете самі звернутися до органу державної реєстрації прав на нерухоме майно із заявою про внесення змін до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у зв'язку зі зміною назви вулиці.

4. ДЕ МОЖНА ОТРИМАТИ ДОВІДКУ ПРО ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ВУЛИЦІ?

Якщо вам необхідно здійснити нотаріальні дії з нерухомістю (скажімо, у разі продажу, успадкування, дарування тощо), то довідку про перейменування вулиці ви можете отримати у відділі з питань організації діяльності міської ради та її виконавчого комітету (45 кабінет). На підставі правовстановлюючих документів зі старою назвою вулиці й Вищезгаданої довідки нотаріус зможе видати новий правовстановлюючий документ із новою назвою вулиці.

5. ЧИ ПОТРІБНО ПЕРЕРЕЄСТРУВАТИ ТРАНСПОРТНИЙ ЗАСІБ?

Ні. Перейменування вулиці не є зміною фактичного місця проживання, а тому й не тягне за собою обов'язкову перереєстрацію транспортного засобу і внесення змін до техпаспорта. Ви можете зробити це, коли продовжите або даруватимете машину.

● ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

Схиляємо голови перед їхнім подвигом

29 серпня 2022 року в нашій державі Україні відзначається День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Так, в цей день голова Лосинівської територіальної громади Анатолій Стрілець, заступник селищного голови Оксана Мелашенко та секретар селищної ради Наталя Кошарна відвідали та поклали квіти на могили наших загиблих односельців – Сергія Барана та Сергія Петрика. Ці воїни першими стали на захист своєї Батьківщини і віддали найцінніше – власне життя. Схиляємо голови перед їхнім подвигом. Завжди пам'ятаємо, яку високу ціну вони заплатили, захищаючи нас від ворога.

«ВІСНИК ЛОСИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ»

● РУКА ПІДТРИМКИ

Проект в дії

Трагічні події, розпочаті 24 лютого, поставили перед працівниками Ніжинського районного управління соціального захисту населення додаткові завдання – допомогти тим людям, котрі потерпіли від такого нещастя, як війна. Робоче навантаження збільшилося в рази. Працювати доводилося у дві, а то й у три зміни. Спеціалісти управління розуміли – без отриманої довідки людина не отримає коштів на проживання. За березень-квітень було видано довідок 16,5 тисячам чоловік. В основному це були жителі зі сходу України та північної частини Чернігівщини: Городнянщини, Новгород-Сіверщини, Семенівщини. Робота по здійсненню державної політики стосовно соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб продовжується і зараз.

А для того, щоб вона проходила ще більш ефективно, Ніжинське управління обзавелося новими трьома комплектами устаткування, до яких входять: ноутбук, МФУ, роутери, жорсткі диски, офісні меблі та захисні екрани. Обнова має допомогти не тільки створити додаткові робочі місця для реєстрації внутрішньо переміщених осіб, а й повинна покращити обслуговування даної категорії населення (їх на сьогодні в нашому новоствореному районі 16 579 чоловік).

Устаткування для Ніжинського управління соціального захисту населення придбалось завдяки підтримці Управління Верховного комісара ООН у справах біженців та благодійної організації «БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез». Отож, як кажуть, Проект «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб» застосовується в житті. На даний час охоплює він територіальні громади з 11 регіонів України, а саме: Київської, Черкаської, Донецької, Харківської, Запорізької, Львівської, Чернігівської, Дніпропетровської, Одеської, Кіровоградської та Тернопільської областей, а також у місті Київ.

Командою Проекту здійснюється: – закупівля спеціального обладнання і техніки;

– методологічна підтримка працівників системи соціального захисту населення;

– інформаційна та юридична підтримка переселенців, публічна кампанія з інформування про процедуру отримання статусу ВПО та підвищення рівня суспільної довіри до системи соціального захисту населення;

– розробка стандартних операційних процедур стосовно уніфікованого надання послуги з реєстрації внутрішньо переміщених осіб.

Офіційна передача вищеперерахованого устаткування відбулася 22 серпня. У заході взяли участь представники: Управління Верховного комісара ООН у справах біженців **Крістіан Лангехенке** та **Олена Тишкевич**; а також регіональна координаторка **Анна Ніколенко-Баєва**, регіональна соціальна спеціалістка **Ірина Кулик** та

регіональний юрист **Дмитро Науменко** – представники Проекту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб». Начальник управління **Володимир Другаков** ознайомив гостей із специфікою роботи своїх підлеглих і запевнив, що дана техніка буде задіяна в роботі саме із внутрішньо переміщеними особами. І не тільки в Ніжині, а й в інших відділеннях даного управління, які також обслуговують чималу кількість населення колишніх районів: Бахмацького, Бобровицького, Борзнянського та Носівського. А вже межі Ніжинського району, згідно територіальної реформи, що відбулася в Україні, відтепер розширені. І входить до нього аж 17 громад.

Олександр ВАСИЛЕНКО
Фото автора

4 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ПІДПРИЄМЦЯ

КРАФТОВЕ ПИВО ПІД БРЕНДОМ «Нежати́на Nyva Brewery» НЕЩОДАВНО З'ЯВИЛОСЯ В НІЖИНІ Й ЧЕРНІГОВІ

Нещодавно у нашому місті з'явилося у продажі нове крафтове пиво під брендом «Нежати́на Nyva Brewery». Чернігівці дивуються, що за ніжинське пиво таке, адже як відомо, завод по його виробництву припинив своє існування ще у 2008-му році. А місцеві виробники – «Чернігівська броварня АВ InBev Efes Україна» (колишній пивзавод «Десна») та «Bierwelle» постраждали від війни настільки, що вимушені були припинити виробництво пива на території Чернігівської області. Щоправда, наприкінці липня на сторінці компанії «Bierwelle» у Фейсбук було зроблено оголошення, про те, що вироблення пива відновили.

Як виявилось, вийти на чернігівський ринок пива 39-річний Володимир Герасименко, задумав ще задовго до війни. І для того, аби втілити свою мрію у життя продав свою квартиру у новобудові навпроти НУ «Чернігівська політехніка» та інше майно. Сам він у бізнесі з 2006-го року, займався переважно постачанням продуктів харчування і всі гроші заробив самостійно, без чиеїсь допомоги. Володимир – вихідець зі звичайної чернігівської родини, мати все життя пропрацювала на КСК, батько – водій. До речі, батько Володимира родом з Малої Кошелівки, що на Ніжинщині, він часто туди їздив і в Ніжині бував багато разів.

– Дружина Світлана (працювала менеджером зі збуту на одному з чернігівських підприємств, зараз перебуває в декреті) мене у цьому підтримала, – розповідає Володимир. А ось від батьків те, що ми продали квартиру та вклали всі заощадження у завод я приховував до тих пір, поки приміщення не дійшло до стадії тестування обладнання. Привіз батька на завод і на моє полегшення він схвалив цю ідею, не дорікав.

– **Ви самі запустили завод чи з партнерами?**

– В мене один партнер, його звать Олег Нагорний і він родом з Ніжина.

За інформацією редакції Gorod.sp.ua Олег Нагорний має частку у ніжинських підприємствах «Пассервіс», ПП «АВТОЛЮКС» та засновником ТОВ «АТП-1208» у Носівці.

– **Чому вирішили зайнятися саме пивом і скільки часу минуло від ідеї до надходження у продаж 1-ї пляшки пива?**

– Я і мої друзі люблять пиво, якісне і смачне. Те, що було у продажу в магазинах ні мене ні їх не влаштовувало, тож я виробляв його сам у своєму замському будинку, де жив з дружиною. Тестував різні рецепти, вдосконалював їх. Але коли з'явилася на світ моя перша дитина – ми вирішили переїхати до квартири. Як ви самі розумієте варити пиво в квартирі не варіант, а часу на те, щоб це робити в іншому місці не вистачало, бо ж з появою сина у родині було не до цього. Тож я зварив останню свою партію у друга, який жив у приват-

ному будинку – близько 700 літрів і на тому все. Тоді друзі підштовхнули мене до думки, про те, що непогано було б виробляти пиво вже для широкого загалу на професійних потужностях, а не для своїх у невеликій кількості.

Я обрав саме колишній Ніжинський пивзавод, бо це, як кажуть «місто намолене», його ще у 1787 році заснував уродженець Чехії на прізвище Янс і це була перша броварня на території нинішньої Чернігівської області. Коли я відвідав завод вперше, то там були лише голі стіни, все що можна було вирізати в плані обладнання звідти вирізано. Всі приміщення пустували. Ми запланували там запустити для початку один цех. Вивчали пропозиції виробників обладнання для виробництва пива і зупинилися на компанії «Термо Паб».

Я дуже прискіплива людина і багато речей люблю робити своїми руками, тож коли ми почали обладнувати цей цех з нуля, я не цурався будь-якої роботи на рівні з працівниками так контролював усі процеси: від кладки плиток на підлогу і накладання штукатурки на стіни до встановлення обладнання та його тестування. Все це тривало близько року і ми ось-ось мали запуститися, але почалася війна, – зітхає Володимир.

– **Де ви зустріли 24-те лютого?**

– У підвалі будинку мого брата у Чернігові на вул. Толстого. Разом з моєю дружиною та двома синами (старшому Роману було на той момент 3 роки і 4 місяці, молодшому Назару лише 4 місяці) ми перебралися із нашого помешкання до брата під вечір першого дня війни. Ми жили там, доки молодший Назар не захворів. На той час – середина березня «швидка» на виклики не їздила, зв'язку практично не було, але нам якимось чином вдалося зв'язатися з нашим педіатром, і вона сказала, що потрібно дістати хоча б якісь антибіотики, що скоріш за все, у дитини почалося запалення, через сирість, холод і пил у підвальному приміщенні, але точний діагноз по телефону вона поставити не в змозі. І ось тоді я вирішив відвезти дружину і дітей до моєї тітки у Вінницю. Сам після того, як доправив у безпечне місце, вивіз звідти гуманітарку до Чернігова.

А через три тижні після того, як росіяни вийшли з Чернігівської області, я помчав на завод. На щастя там все вціліло, на час бойових дій там лишився охоронець та постійно навідувався мій партнер Нагорний і ми почали тестувати обладнання разом з представниками «Термо пабу». Також почали збирати пакет документів по державним умовам, аби запуститися – ліцензії на виробництво і таке інше.

– **Яким чином придумували назви та рецепти пива?**

– Ми одностайно з партнером по бізнесу, членами наших родин та робочим колективом вирішили зробити прив'язку до історії заводу та Ніжина. Тож усе пиво виробляється під торговою маркою «Нежати́на Nyva Brewery». «Нежати́на Nyva» – це перша історична назва міста Ніжин. Одне з видів пива назвали «Янс» – на честь засновника заводу.

Рецепти для варіння створював один з найкращих технологів в Україні, який співпрацює з відомими пивними брендами. Ми йому на словах та прикладах пояснювали, яких смаків хочемо добитися, а він перекладав це на рецептурну мову. До речі, у процесі створення пивних смаків створився ще один смак, який ми спершу не планували – рисовий. Ми хотіли, щоб один зі смаків був особливо м'яким і тоді технолог запропонував нам варити рисове пиво, тобто таке, коли окрім ячменю, хмілью, дріжджів та солоду додається ще й рис, саме завдяки цьому компоненту вдається добитися особливо м'якого смаку. Рисове пиво не часто зустрічається у продажу, тому що його використання займає більше часу і коштів, ніж за традиційними рецептами.

Зараз у нас 6 сортів пива:

Віденський лагер – напівтемне.

Янс – напівтемне.

Рисове – світле.

Пшеничне – світле нефільтроване.

Чорний млин – темне.

Ніжинське Преміум (відрізняється від Ніжинського гірчинку) – світле.

Ніжинське – світле.

Також зауважу, що головною умовою при створенні цього пива – є повна відсутність будь-яких консервантів та порошоків компонентів. Вони здешевлюють виробництва пива, але

такого дешевого пива неясних і нейтральних смаків і так повно усюди, нам же хотілося вирізнитися смаком та якістю. Я впевнений, що будь-який товар і послуга, яка відрізняється від інших відмінною якістю завжди знайде своїх прихильників. А мені в свою чергу не буде соромно, за те, що пропоную вживати людям.

До речі, хочу розвіяти міф, з приводу того, що пиво на натуральних компонентах не може зберігатися довго. Саме в заводських умовах у спеціальних емкостях при нульовій температурі без доступу світла таке пиво може зберігатися близько року. Особисто я куштував таке на інших заводах у Європі. Але у пляшках у торгових точках звичайно що набагато менше.

– **Яку сировину використовуєте?**

– На жаль, не вітчизняну, а переважно європейських та американських виробників, ми беремо найкращий солод, хміль і ячмінь, тому що з компонентів дорогих брендів завжди виходить один і той самий стабільний смак уже у пляшці, – пояснює.

– **Які потужності вашого виробництва зараз, скільки робочих місць та куди платите податки?**

– Ми зареєстровані у Ніжині, тож податки йдуть Ніжинській громаді. Зараз на заводі 5 робочих місць. Щодо потужностей, то ми можемо виробляти 2 тони на добу, при цьому за раз 1 тонну. Рисового пива лише 1 тонну, тому що, як я сказав вище, процес його створення більш складний. На даному етапі ми виробляємо 20 тонн пива на місяць.

Кожного дня ми пиво не варимо і поясню чому. У пива є певні строки бродіння, яке відбувається у великих конусних емкостях, строки залежать від сорту. Це може бути 45-50 днів. Зараз у нас бродить темне «Чорний млин», ми злили його тільки сьогодні, 25-го серпня, а варили 50 днів тому.

Щодо Чернігова, то там ми також створили робочі місця. На базі колишнього ресторану «Бібліотека» запустили ресторан «Хмільне м'ясо», а на вул. Белова на місці колишнього відділення Приватбанку – пивну крамничку «She & Beer». Тож першими нашу продукцію скуштували саме жителі обласного центру. Аби познайомити чернігівців та гостей міста з нашим пивом, ми цілий тиждень клієнтам нашого ресторану безкоштовно пропонували по бокалу пива «Нежати́на Nyva». Звичайно, що цікавилися відгуками і переважно всі вони були схвальні.

Магазин ми запустили 20-го серпня, ресторан дещо раніше – 8 серпня. 24-го серпня, коли «росія» цілий день «вітала» нас зі святом Незалежності України, я особисто, аби не наражати дівчат-продавців на небезпечку розливав пиво сам та розповідав відвідувачам про історію Ніжинського пивзаводу та нашого бренду.

– **Яка вартість 1 літрової пляшки пива у магазині?**

– 75 гривень. У ресторанному меню 0.5 л. коштує 50 грн. І там, і там у нас є дегустації.

Ніжинці можуть скуштувати нашу продукцію у «Beer shop» на вул. Синяківській.

За інформацією Gorod.cn.ua

І ОЖИВЕ ДОБРА СЛАВА,
СЛАВА УКРАЇНИ

Т.ШЕВЧЕНКО

НОВА ПРАДСВІТА

Заснована в 1992 році

№8 (389)

Через добу після початку повномасштабного вторгнення російські війська, поминувши Конотоп та Бахмаччину, поповзли дорогами Ічнянщини. Їх маршрут пролягав через села Парафіївка, Іржавець, Рожнівка, Більмачівка, Круничполе, Сваричівка, Припутні, Дорогінка.

Ворог планував захопити Ніжин. Це відкривало б доступ до московської траси, що сприяло б оточенню Чернігова та окупації області.

Спогад про Станіслава Проценка

У перші дні загарбники ще намагались бути ввічливими. Бігали по хатах селян і продавали або обмінювали на харчі солярку. Близько до ночі з'явилися повідомлення про перших загиблих серед мирного населення. Хтось не так глянув, хтось не те сказав чи просто трапився на шляху розперезаної вседозволеністю московської орди.

Небайдужі чоловіки миритися із ситуацією не збиралися. Ворог рвався на Київ. Приходило усвідомлення того, що необхідно щось робити в тилу, щоб виграти головну битву за столицю. Кожен шукав можливість зробити свій внесок у спротив окупантам. Станіслав Проценко відразу налагодив взаємодію з ічнянськими друзями. Йому, як досвідченому ветерану АТО, довіряли.

Того дня окупанти отримали по зубах між селами Хвилівка і Талалаївка й відступили до Великої Дороги.

Зі Стасом ічнянці зустрілися на перехресті в Талалаївці й поїхали вслід за відступаючою колоною, але щось вдіяти не випадало можливості. У цей час надійшло повідомлення про нову колону техніки, що увійшла до Круничполя.

Відразу вирішили їхати назустріч та влаштувати під лісом засідку, хоча це було дуже ризиковано, могли й не встигнути.

Попереду вже виразно чулося ревище техніки. Свій автомобіль відправили до лісу, а вчотирьох зайняли позиції. Щойно колона порівнялась із хлопцями, по перших двох машинах ударили майже одночасно із трьох «Мух» та РПГ. Бронеавтомобіль «Тигр» та один БТР, прокотившись ще метрів із десяти, зупинились. У ліс полетіла злива підствольних гранат і куль.

У тому бою Станіславу Проценку обпекло плече, згодом виявились ознаки контузії. Іншому бійцю осколок потрапив у ногу, але це не завадило вибігти із небезпечної зони.

Переховуючись у лісі, хлопці ще дві години чули, як окупанти розвертали техніку. Перечекавши безпеку, дісталися до найближчого села і отримали, хто потребував, медичну допомогу.

Місцеві жителі повідомили, що окупанти разом із колоною відбуксировали назад пошкоджену техніку. Це означало, що передові сили противника не дочекались колону, з якою йшло підсилення та пальне, щоб повторно атакувати Ніжин та рухатись на Київ.

Також очевидці повідомили, що на місці бою залишилися закривавлені перев'язочні матеріали.

Пізно ввечері друзі приїхали до Ніжина і попрощались із Стасом та його побратимом. Вже в дорозі дали волю почуттям. Усі відчували щастя та піднесення від маленької перемоги над набагато сильнішим ворогом. Домовилися наступного дня діяти залежно від ситуації. Тоді Стас сказав: «Ви їх на Ічнянщині по можливості затримуйте, а ми їх тут зустрінемо.»

Ніхто ще тоді не знав, що це була остання зустріч із Станіславом Проценком. Менше ніж за тиждень, 1 березня, він загинув.

Ще зовсім недавно, перед війною, Станіслав брав активну участь в увіковіченні пам'яті борців за незалежність України періоду Визвольних змагань 1917-1921 років. А 11 квітня, у 47-му річницю від дня народження Станіслава, в Ніжині відкрито на його честь меморіальну дошку.

Патріот мав багато задумів, виконання яких обірвала російська куля. Але друзі продовжують його боротьбу. Смерть героя поклала край існуванню в рідному місті московської вулиці. Тепер вона носить ім'я кращого сина українського народу – Станіслава Проценка.

Василь ПАБАТ

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

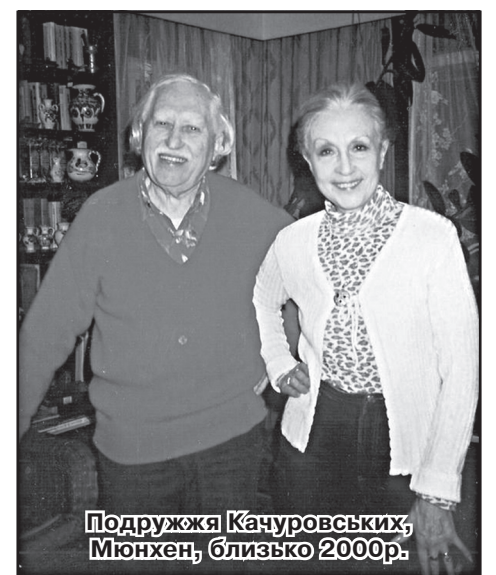
Європейський простір, до якого простує Україна, за функціонуючими у ньому мовами можна розглядати як такий, що складається з трьох головних частин: германської (північ), романської (південь і захід), слов'янської (схід). Провідними країнами в них є за багатьма показниками відповідно: Німеччина, Італія, Україна. Географічно та історично, врешті культурно Україна найбільше пов'язана з Італією. Ця країна була і є цивілізаційним епіцентром краси і мистецтва. Саме тут маємо найчисленнішу та найактивнішу українську громаду в Європі після Польщі. Тому в сучасному інтеграційному русі маємо взяти це до уваги. Адже перемога у війні за європейські цінності потребує мотивації правильною орієнтацією і саме це стане запорукою подальшого впровадження таких принципів у житті державних і громадських інститутів. Маємо скористатися шансом «перезапустити» державу Україна на справжніх цінностях, позбувшись накинених кланово-олігархічних імперативів.

Про значення впливу культури на українсько-італійські гуманітарні зв'язки аргументовано веде мову в своїй книзі «Аве, Еуропа!» Оксана Пахльовська, письменниця, перекладачка, завідувачка кафедри україністики на факультеті літератури і філософії Римського університету «Ла Сап'енца»: «З усіх європейських країн на Заході знову ж таки Італія є одним з найбільш зацікавлених наших «співрозмовників» у сфері культури... Я взяла на себе сміливість звернути вашу увагу на

ситуацію та перспективу української культури саме в Італії. Але фактично проблеми й перспективи українсько-італійського культурного обміну є моделлю гуманітарного зв'язку України з іншими країнами світу». Ця книга набула широкого розголосу, а її авторку було відзначено Національною Шевченківською премією.

Зв'язок з Італією важливий ще й тим, що в 20-40-х роках минулого століття ця країна «перехворіла» на фашизм, із сучасним проявом якого – «рашизмом» – ми боремося сьогодні. Італійський філософ і теоретик культури Умберто Еко (1932-2016) розкрив типові риси «вічного фашизму», зокрема такі: культ традиції, неприйняття модернізму, одержимість ідеєю мови, сприйняття життя як вічної війни, презирство до слабкості, культ сильного героя, вибірковий популізм. Наукове визначення рашизму дав український політолог і правознавець Володимир Горбатенко. За його визначенням, основу рашизму становлять суміш великоросійського шовінізму і реакційного православ'я, ідеалізація та спроба відтворення радянського минулого, месіанське уявлення про «богообраність» та особливу цивілізаційну місію російського народу в сучасному світі. Схоже, історія повторюється, а Україні випало зупинити російських варварів сучасності – «звичайних рашистів» – і врятувати Європу, а можливо, й увесь світ. «Свобода і звільнення – наша постійна робота. Вона не закінчується ніколи», – цей заповіт Умберто Еко адресований нині

українцям, бо рашизм спрямований насамперед супроти українськості, наших цивілізаційних, тобто європейських, прагнень. Це позбавляє росіян надуманої першості в слов'янському світі, якої вони весь час домагаються. Московія-росія завжди прагнула підмінити роль Русі-України серед слов'янства – привласнити сакральне, решту знищити. Замахнувшись на українську ідентичність, росіяни ставлять під удар основи слов'янства. Тому війна проти України – це протиставлення «русского міра» слов'янському світу, це цивілізаційна війна в Європі, яка за наслідками виходить за її межі, тому на нашому боці весь цивілізований світ. Розв'язання цієї одвічної проблеми з сусідом, що не зникне й після закінчення війни, полягає в нашій силі, насамперед у незнищеності духу. Ми можемо й повинні стати найсильнішими в Європі та світі! Водночас українці зіткнуться з власними ціннісними проблемами від час остаточного входження до європейської спадщини, а сучасним носієм – італійська культура. Адже провідною мовою в романській мовній групі є мова італійська, а в слов'янській – українська: не даремно ж обидві визнаються чи не найкрасивішими мовами в світі. Без сумніву, англійська мова добре надається до міжнародного спілкування в бізнесі, політиці тощо і її слід вивчати. Але для нашого са-

Подружжя Качуровських,
Мюнхен, близько 2000р.

моутвердження й самовдосконалення потрібно володіти італійською (як колись вивчали латину), щоб перейняти якомога швидше найкраще від італійської класичної та сучасної культури: у мистецтві, архітектурі, дизайні, технологіях – там, де ми маємо потенціал. Тож вивчаймо мови краси і сили – українську та італійську!

Наш земляк-ніжинець Ігор Качуровський (1918-2013), письменник, перекладач, літературознавець, і його дружина Лідія Крюкова-Качуровська (1935-2020), мистецтвознавиця та перекладачка, цілеспрямовано просували італійську культуру в Україні.

(Закінчення на 5 стор.)

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

(Закінчення. Поч. на 4 стор.)

Це виявлялося в інтенсивній праці Качуровського з перекладу італійської поезії, середньовічної, класичної і новочасної, в чому перекладачеві допомагала дружина, яка блискуче володіла італійською мовою – настільки, що в самій Італії, де подружжя залюбки мандрувало, її приймали за італійку, лише з іншої місцевості. Окремо відзначмо том «Вибраного» Франческо Петрарки у вірцевих перекладах Ігоря Качуровського (Мюнхен, 1982). Поважне місце посідала італійська культура і в радіобесідах Качуровського, які протягом 20-ти років звучали на хвилях Радіо «Сводоба». А ще Ігор Васильович упорядкував збірник «Італія в українській поезії» (Львів, 1999), у передмові до

якого писав: «Італія – чи не єдина країна, яка може дати все (чи майже все), що потрібно поетові для надхнення... Характерно при тому, що Італія як поетичний феномен, як певного роду естетичний еталон, як невід'ємна частина самої душі поета близька не лише тим творцям українського слова, які пізнали цю країну з власного досвіду, а також і тим, хто сприйняв її не безпосередньо, а через поезію, образотворче мистецтво чи музику».

**З італійських віршів
Ігоря Качуровського**

СЕГЕСТА

*Поет напис «Не писати на аґаві!»
Проводить взгору стежка до руйн,
Де горобці кричать на архітраві,
Залазять у колонах до щілин.*

*Хто збудував цей храм? Для кого він?
Та велч є і в безіменній славі,
Хоча колони сточені й рапаві,
Подекуди — із латками цеглин.*

*Щоб не потрапити до лиходіїв,
Нищителів, губителів краси,
Не на аґаві, а на блясі «Київ»*

*Хтось видряпає... Невже ж бо не даси
Нічого, крім цієї дряпанни,
Ти світові, мандрівче з України?
04.04.1989*

А К Р А Г А Н Т

*... І мовив хтось: Ще кілька тисяч літ
Святилище стоятиме незмінно:
І ці колони, що звелись камінно,
І вітарів шербатий моноліт.*

*А довкруги мінятиметься світ —
Цвістиме й розсипатиметься тлінно.
І про минуле впевно і плінно
Оповідатиме майбутній гід.*

*Він скаже, що оподаль, на горі,
Пишалося місто. І в часи старі
Ще залишалися цегляні мури.*

*Але ці храми, що ми бачим тут, —
їх будував не той місцевий люд,
А ще давніший — вищої культури.
06.04.1989*

Примітка. Древні грецькі міста Сегеста і Акрагант розташовані на італійському острові Сицилія.

Микола ШКУРКО

Україна й Італія: фрагменти національної ідентичності

Миколаївський собор (Ніжин)

У світі все взаємопов'язано. Деякі сув'язі лежать на поверхні, а для спостереження інших потрібні великі фахові знання. Тим не менше, нам цікаво споглядати те, що пов'язує фрагменти наших знань і уявлень із загальною картиною світу. Тож запитаймо себе: чи пов'язаний з Італією Ніжин?

Обізнані люди відразу ж згадають, що початки нової української цивілізації після занепаду такого цивілізаційного центру, яким була Трипільська культура, пов'язані з еллінською (грецькою) колонізацією південноукраїнських теренів. Грецію, до речі, самі греки називають Елладаю, а себе – еллінами. І немає їм діла до того, що ми вважаємо їх греками. У ті далекі часи вони освоювали чорноморські узбережжя теперішньої України, щоб отримати з неї так потрібне їм зерно. Вони не могли його виростити у себе через обмеженість у них придатної для цього землі (гори), тому давали роботу українським хліборобам, які здатні були виростити й зібрати більше хліба аніж самі потребували. Так постала цивілізація Скіфів. Але це вже інша тема.

Ніщо не буває вічним. Після поширення еллінської цивілізації на Римську республіку, створену як і цивілізацію Скіфів завдяки зв'язкам з тією ж таки цивілізацією Еллади, все почалося знову. Грецькі міста на півдні України перетворилися на римські, але і їх очікував неминучий кінець. Республіка Риму дожила свого віку. Натомість народжувалося царство. На його периферії утворювалися «варварські» держави, серед яких була й описана Михайлом Грушевським держава Антів, що ідентифікується в археології Черняхівською культурою II – V сторіч. Але і це не головне. Врешті, на обслуговуванні потреб величної південно-європейської цивілізації постала давньоукраїнська Русь, яка 988 року долучилася до Християнства.

Після Хрестового походу 1204 року, коли Царгород (нині Стамбул) дістався мечам «латинників», тобто лицарів, що сповідували Християнство західного обряду і котрі посадили в ньому своїх царів, італійці з Генуї й Венеції отримали доступ до берегів Чорного моря й опанували там колишні еллінські міста в гирлах Дунаю, Дністра, Дніпра і Дону, а також на південному березі Криму. Тепер вони вивозили з України не так жито-пшеницю, як рабів і товари зі Сходу, які постачалися Великим Шовковим шляхом, що вів із Китаю й Індії до чорноморських портів півдня України. Ця торгівля сприяла неабиякому піднесенню Італії,

і економічному, і культурному, приносячи їй кошти, необхідні для процвітання. Безпеку шляхів гарантувала Держава Джучидів, яку ми тепер знаємо як Золоту Орду. Її зруйнувала катастрофа вселенського масштабу, «бубонна» чума, рознесена степовими гризунами, що розпочалася в пустелі Гобі в межах теперішніх Монголії та Китаю. 1346 року ця епідемія досягла Великим Шовковим шляхом півдня України і знищила більшу частину її давнього тюркомовного населення, отих літописних половців, з чого і розпочинається моя книга «Військо Запорозьке 1578 – 1599 років: перша республіка». Італійці встигли попрацювати серед них як християнські місіонери і залишили нам на згадку про це Codex Sumanicus – половецько-латинсько-персько-німецький словник, що датується 1303 роком. Саме з нього ми дізнаємося, що в мові половців було слово «козак», яке італійці переклали як «wartovий». Цей словник вважається найдавнішою пам'яткою кримськотатарської мови. Він зберігається у бібліотеці собору Святого Марка-Євангеліста у Венеції.

Чума прийшла з України в Італію разом з генуезькими купцями і лютувала в ній до 1353 року, знищивши там близько третини міської людності. Ця катастрофа спричинила ефект шокової терапії, бо навчила італійців цінувати життя і зумовила наступний демографічний вибух, що супроводжувався спалахом розвитку мистецтв, що увійшло до історії під назвою Ренесанс, або ж Відродження. Хтозна, чи відбулось би воно, якби не масовий психологічний злам, що опанував людей внаслідок перенесених страждань.

Утім, італійцям не випало донести мистецтво в Україну через їхні південноукраїнські міста. 1475 року ці міста відібрали у генуезців Османи. Проте, розквіт мистецтва й освіти в Італії не міг не бути поміченим в Україні. Слава освітніх центрів, якими були університети в Болоньї і Падуї, вабила до них молодь різних країн. І Україна-Русь не була винятком.

Університет у Болоньї закінчив українець-русин з Дрогобича Юрій Котермак, який потім викладав у ньому астрономію, а в 1481 – 1482 роках був навіть його ректором. Можна не сумніватися, що за ним до Болоньї потяглися молоді земляки. У 1532 – 1540 роках університетах Падуї і Болоньї навчався видатний мислитель Станіслав Оріховський, українець-русин з Перемишля. Захопившись творчістю Арістотеля, відомою в перекладах латинською мовою, він написав і видав 1565 року політичний трактат «Polisyua Krylestwa Polskiego na kształt Aristotelesowych Polityk wypisana» («Республіка королівства Польського на зразок Арістотелевої Республіки виписана»), в якому пропонував перетворити Польське королівство на шляхетську республіку, на чолі якої стояв би виборний король. Цей проект був втілений у життя внаслідок Люблінської унії 1569 року, до якої, проте, Оріховський не дожив. Внаслідок цієї угоди Королівство Польське і Велике князівство Литовське, як відомо, об'єдналися в державу конфедеративного типу, на чолі якої стояв виборний король. Державу було названо Річчю Посполитою, що є буквальною перекладом латинського слова «республіка». Ось такими несподіваними виявилось наслідки навчання Станіслава Оріховського в університетах Італії.

У 1600 – 1610-х роках в університеті Падуї навчався Станіслав Морозовицький з Белжини, який став 1648 року полковником Війська Запорозького, сорат-

Собор Санта-Марія-делла-Салюте (Венеція)

ником гетьмана Богдана Хмельницького. Приймавши православ'я, він став зватися Нестором Морозенком і про його героїчну загибель до нашого часу дійшла пісня «Ой, Морозе, Морозенку». Чи не пояснюється висока пісенна культура українців її пов'язаністю з італійським вокальним мистецтвом, засвоєним молодими людьми з України, що навчалися в Італії?

Були й інші випадки прибуття українців до Італії. Так, 1620 року до Італії потрапив майбутній гетьман Війська Запорозького Іван Сулима. Будучи невільником на османській галері, яка на той час перебувала біля берегів Італії, він підняв на ній повстання. Повстанці-невільники захопили галеру, посадили замість себе за весла яничарів і прибули тією галерою до Риму. Там Івана Сулиму прийняв папа Павло V і нагородив золотою медаллю зі своїм зображенням.

На той час у Римі розквітав архітектурний стиль бароко, винайдений італійцем Мікеланджело Буонаротті. Цей стиль не міг не вражати своєю пишнотою. Тож невдовзі споруди цього стилю з'явилися в Україні. Першою бароковою спорудою була церква Святих апостолів Петра й Павла у Львові, побудована на замовлення єзуїтів у 1610 – 1630-х роках італійським архітектором Джакомо Бріано у час, коли у Львівському єзуїтському колегіумі навчався майбутній гетьман Війська Запорозького Богдан Хмельницький. Церкву спорудили за зразком римського храму Ісуса Христа 1568 – 1584 років побудови за проектом Мікеланджело Буонаротті.

Тож не випадково, що перший храм стилю «козацького бароко» церква Святого Іллі була побудована в 1651 – 1653 роках саме в Суботові, маєтку гетьмана Богдана Хмельницького, за зразком Львівської церкви Петра і Павла. Другим храмом стилю козацького бароко стала церква Святого Миколая в Ніжині, споруджена в 1653–1658 роках заходами ніжинських полковників Війська Запорозького Івана і Василя Золотаренків, шуряків Гетьмана Богдана Хмельницького. На превеликий жаль, історія не донесла нам імен майстрів, що споруджували ці церкви. Тож Богдана Хмельницького і братів Золотаренків, окрім іншого, можемо вважати співтворцями козацького бароко, підхопленого згодом гетьманом Іваном Мазепою. У світі випадковим здається лиш те, чого ми не знаємо. Так Україна поєдналася з Італією знову у XVII столітті через мистецтво архітектури.

Сергій КОВАЛЕНКО

● НА АВТО ДЛЯ ЗСУ

В одному з мікрорайонів міста діти зробили імпровізований блокпост з метою збору коштів на автомобіль для наших військових. Діти відмовились від ігор в телефоні та організували таке корисне для своєї держави дозвілля.

У вишиванках та з гаслом «Слава Україні» вони пильнували за пересуванням автомобілів. Майже усі водії схвально відносилися до такого. Спочатку дітей пригощали смаколиками, а потім почали давати гроші. В такий спосіб юні патріоти назбирали майже 1700 гривень.

Дуже символічно, що у День Незалежності України, зібрані кошти діти передали військовому. Ці гроші стануть вкладом у покупку автомобіля, який планується відправити найближчим часом у гарячу точку нашим захисникам.

Потреба у автомобілях є постійно. Один із позашляховиків, які ніжинська громада передала на передову, був задіяний у важливих завданнях, нищив ворога, але прослужив лише 20 днів. Тож нашим хлопцям автомобілі вкрай необхідні. Розуміють це і діти, і їхні батьки, з дозволу яких юні ніжинці організували блокпост.

А 29 серпня діти для потреб ЗСУ передали ще 3028 гривень. Ось імена молодих патріотів – Ярослав Дашко, Анастасія Кіричанська, Максим Красновид, Богдан Литвиненко, Олександр Литвиненко, Єгор Левченко, Єлизавета Плотник, Вероніка Цокота.

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ТА КОМУНІКАЦІЙ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

● ЩОДЕННИК З ОКУПАЦІЇ

ЧАС ЗУПИНИТИ ВІТЕР

Два дні підряд дув вітер. Рвучкий і шквальний. Зібрав повітряні маси в кулак і гнав їх стрімголов, ніби на останній генеральний бій з силами, які сама земля пробудила до нового життя.

Ніч стала моїм ворогом. Де і подівся сон. Ще з того часу, коли ракетні залпи посипалися на наші голови.

В нічній темряві лежу з розкритими очима, з нашорощеними вухами. Прислухаюся до шуму, що за вікном. Неприємний і небажаний, він несподівано перетворився для мене на предмет страху.

Чекаю ранку. Із сумом на душі. З надією на краще.

У сутінках ночі озиваються спогади. Намагаюся у ланцюжок вишикувати їх. Нічого особливого... Хоча маленьке щастя (великого, кажуть, не буває) мав. Школа, вуз. Вчителювання. Одруження. Народження сина. Потім – позашкільля. Суспільним фоном мого життєпису була Незалежна Україна. Революції. Що їх об'єднувало?! Безперечно, сподівання людей! На жаль, марні. З кожним новим президентом ми сповзали все глибше й глибше в прірву. І цей процес не могли зупинити. Причин на те було багато – боротьба за владу, яку невтомно вели політики, корупція, нагромадження невіршених проблем. Безнадійно гаявся час. Мабуть, сподівалися, що хтось за нас все вирішить. Таких не знайшлося. Хоча бажані допомогти були. Допомогою не скористалися. Позичені гроші радо брали. Частину проїдали, частина осідала в карманах можновладців. А проблеми як були, так і залишалися.

У такому стані нас і застала війна. Та досить про те, що було. Треба жити тим, що є.

«Роблю ноги». На мене тиснуть: гнітучий стан, невтішні думки, потреба одержати свіжу порцію новин.

Гуде вітер, в моїй уяві він уже як згряя хижих птахів, що стрімко летять до здобичі, щоб запустити в неї свої пазури, розірвати на шмаття, а потім й посмакувати.

Мій вірний друг – Інтернет.

Очі уважно бігають по рядках повідомлень. Київ для ворога перетворився на неприступну фортецю... Харків відбиває атаки противника...

У Чернігові, Вінниці та Білій Церкві – повітряна тривога. Дніпро, Луцьк, Івано-Франківськ зазнали удару. У Маріуполі гуманітарна катастрофа. Наші миротворці з усього світу повертаються додому. Російські війська вторглися на об'єкти газотранспортної системи...

Дзвінок брата із Чернігова. Помер тесть. Треба негайно поховати – проблема. З ранку до вечора виття сирен. Потім обстріли, бомбардування. Руїни житлових будинків, шкіл, лікарень. Добре, що допоміг один чоловік із МНС. Світла, води, тепла в квартирі немає. Лишився тільки мобільник – та і в ньому пропав Інтернет. Скінчиться заряд – кінець зв'язку. По місту великі черги в три ряди. Пів дня треба простояти, а може й більше, щоб одержати заповітний буханець хліба. Залишити місто неможливо, бо взятє в осаду. Хто намагався це зробити, загинули. Передмістя орки перетворили на руїни.

Відео. Російський політик як птах-хижак. Він ніби відірвався від повітряної зграї, щоб на хвилинку затриматися і пояснити, чому РФ піддала обстрілам пологовий будинок у Маріуполі. Робить це поважно, розсудливо, із розумінням справи. Та я йому не вірю. З першого дня навали не вірю. Не вір і ти, читачу. Скільки житимеш на білому світі – не вір кацапам. Мені здається, що вони й самі не дуже переймаються своїми поясненнями. Кричали спочатку на весь світ, що хочуть денацифікувати нас. Тепер про це і не згадують. Ставили за мету убити нашого президента, тепер від цієї затії відмовилися. Горланили, що хочуть нас демілітаризувати, а тепер, забувши про цей свій намір, бомблять наші мирні міста і містечка, убивають мирних людей. Створюють із цих же людей живі щити. Морять їх голодом в осаджених містах, ведуть пальбу по гуманітарних коридорах. А ось тільки-но з'явилася окрема статистика про 80 фактів скоєння російською армією воєнних злочинів на Житомирщині. Ще раз прошу тих, хто тримає хоча б маленьку надію на порядність орків, облиште непотрібне заняття. Не одумайтеся. Не схаменуться. Ні влада, ні народ. Путінська пропаганда зробила свою справу. Тепер тому народу і власні діти, що лежать на нашій землі з тавром смерті на тілі, здається мені, – непотрібні. Одне знаю чітко: нас хочуть залякати, підпорядкувати своїй волі. А попросту, знищити. Ми їм не потрібні. У їхні геополітичні плани сучасний образ України не вписується. Ми – вічне більмо на їхньому оці. Ми – нижча раса, якою треба управляти.

Був час, коли росіяни бралися за нас ідеологічно. Саркастично сміялися нам в очі. Втішалися нашими невдачами, прорахунками. Потім ніби залишили в спокої. Причину пояснили: не треба, мовляв, чіпати хохла. Він і сам все зробить для того, щоб себе знищити. Чекали, чекали. Не дочекалися. І почали. На правах нації вищої раси. Спочатку ракетними ударами нас «визволяли», роблять це і зараз методично (на 11.03. встигли вже випустити по Україні понад 770). А потім почали «ошасливлювати» міста і села ударами артилерії, танків, авіації. Такий собі «Бліц-криг» зробили. Не пройшов. Зазнав невдачі. Провалився. Незчулися, кляті, як і самі фашистами стали. Загарбниками і окупантами. І це у 21 столітті. У центрі Європи. У тебе, читачу, випадково, не виникла паралель із гітлерівським нацизмом? Мені не страшно

про це писати, бо вже за політичну і воєнну банду, що править Росією нині і яка заподіяла стільки лиха в Україні, взявся Гаазький міжнародний суд. Будемо сподіватися, що почату справу він доведе до кінця.

Дме вітровий. Не ущухає. Де тільки й бере він стільки сил, темпераменту і завзяття. Куди дме? Навіщо? Запитати б. Та чи треба. В нього ж природа така – дути. Жалити холодом. Зносити на шляху все те, що неправильно росте, стоїть, убивати все, що дише. Він же вітер. Північний, нордичний. Кому, як не йому, вершити свої діяння...

А переді мною знову рядки новин: Рада Європейського Союзу визнає, що так звана «спецоперація Росії на Донбасі» – це повномасштабна війна, а Білорусь названо співучасницею російської агресії. Євросоюз пообіцяє посилити санкції проти двох зазначених країн. США схвалили черговий законопроект виділити для України 13,6 млрд. доларів. Міжнародна ізоляція РФ з кожним днем посилюється. Санкції проти РФ продовжуються. Україна отримала велику партію ракет «повітря-повітря» від країн Заходу. Українська делегація прибула на білоруський кордон для участі у черговому раунді переговорів. Україна і РФ погодили «тишу» й евакуацію людей за шістьма коридорами. Рада ЄС визнала європейські устремління і вибір України.

Не сподівався на диво, а воно взяло – й сталося! Рвучкий шквальний вітер почав втрачати швидкість. А згодом і зовсім уповільнився. Із його повітряних мас стали згряями падати на землю жах-птахи з перебитими крилами.

Один відомий експерт дає прогноз: рвучкий вітер на Україні припиниться і почнеться мороз. Цитата: Росія зробить спробу «заморозити» війну. Буде незрозуміло, чи війна скінчилася, чи ні. Але кровопролиття більше не буде. Росії буде вигідно не називати війну закінченою.

А ти, читачу, як думаєш? Виженемо ми клятого агресора із своєї хати, чи він справді усіх нас, хто лишився в Україні, заморозить?

Є й інші припущення. Одні говорять: корисну справу може зробити найближче оточення диктатора. Сплавлять диктатора кудись подальше від позору. Самі ж у невинних ягнят перетворяться. Легше ж вину за скоєне на одного списати, ніж усім колективом відповідати. Та і навіщо їм тиран, який програв війну?

Другі припускають, що справу зроблять західні санкції. Вони так вдарять по Росії, що й економіку їй розвалить і саму імперію у пух і прах рознесуть. Ото буде сміху, якщо таке станеться! Скаже світ: довоювалася Росія!

Та радує одне. Раз почали з'являтися такі припущення, значить не все так і погано в нашій хаті. А отже, скоро ми поставимо фінальну крапку на війні – переможну! Дай Боже, щоб все так і сталося.

Пропав вітер. Зник непомітно, як і з'явився.

На волю вийшла весняна пора.

10-11 березня 2022 року

Микола БОРЦ

ПОНЕДІЛОК
5 вересня

Схід 6.18 Захід 19.34
Трив. дня 13.16
Погода +12° +17°
АТМ. ТИСК 754 мм

К1
6.00 «Скептик»
7.10 «TOP SHOP»
7.45 М/с «Бджілка Майя»
8.00 М/с «Міа та я»
8.25 «TOP SHOP»
8.50 «Скептик»
9.20 «Спеція»
10.20 «Місця сили»
11.20 «Україна вражає»
12.10 «Спеція»
13.10 «Скептик»
13.40 «Місця сили»
14.25 Т/с «Мереживо доли» (16+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Т/с «Діагноз від Бетті» (12+)
22.20 «Місця сили»
23.40 «Скептик»
1.00 «Україна вражає»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 Т/с «Кістки»
9.05 Т/с «Перевізник»
11.00 «Помста природи»
11.45 «Загублений світ»
15.40 Х/ф
18.00 Т/с «Перевізник»
20.00 Х/ф
22.45 Х/ф
0.45 Т/с «Кістки»

НТН
6.15 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона»
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.50 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.50 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Історії війни»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо» (16+)
22.20 Т/с «Сліпа зона»
0.00 «Вешдок»

СТБ
3.30 Найкраще на ТБ
6.20 Т/с «Комісар Рекс»
13.30 Т/с «Сліпа» (12+)
17.25 Т/с «Слід» (16+)
20.05 Т/с «Вибір матері»
22.00 Єдині новини. Головне
23.20 Т/с «Доктор Хаус»

ТЕТ
6.00 Життя відомих людей
7.00 Сніданок з 1+1
10.00 Життя відомих людей
11.00 Любий, ми переїжджаємо
12.00 Т/с «Усі жінки - вільні»
15.00 Добрий день, ми з України
15.05 Одного разу під Полтавою
15.35 Сміємось - отже не здаємось
15.40 Одного разу під Полтавою
16.30 Сміємось - отже не здаємось
16.35 Одного разу під Полтавою
17.00 Світ навиворіт
19.00 Х/ф «Люди - Ікс»
21.00 Х/ф «Люди - Ікс 2»
23.30 Т/с «Бібліотекарі»
1.20 Добрий день, ми з України

ВІВТОРОК
6 вересня

Схід 6.20 Захід 19.32
Трив. дня 13.12
Погода +8° +16°
АТМ. ТИСК 756 мм

К1
5.50 «Скептик»
7.15 «TOP SHOP»
7.50 М/с «Міа та я»
8.15 «TOP SHOP»
8.45 «Скептик»
9.15 «Спеція»
10.15 «Місця сили»
11.10 «Україна вражає»
11.50 «Спеція»
12.50 «Скептик»
13.50 «Місця сили»
14.25 Т/с «Мереживо доли» (16+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Т/с «Діагноз від Бетті» (12+)
22.20 «Місця сили»
23.45 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 Т/с «Кістки»
9.05 Т/с «Перевізник»
11.00 «Помста природи»
11.45 «Загублений світ»
15.40 Х/ф
18.00 Т/с «Перевізник»
20.00 Х/ф
22.20 Х/ф
0.15 Т/с «Кістки»

НТН
6.10 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона» (16+)
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.50 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.50 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Шукаю тебе»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо» (16+)
22.40 Т/с «Сліпа зона»
0.20 «Вешдок»
1.10 «Випадковий свідок»

СТБ
6.20 Т/с «Доктор Хаус»
7.55 Т/с «Комісар Рекс»
13.30 Т/с «Сліпа» (12+)
17.25 Т/с «Слід» (16+)
20.05 Т/с «Вибір матері»
22.00 Єдині новини. Головне
23.10 Т/с «Доктор Хаус»

ТЕТ
6.00 Життя відомих людей
7.00 Сніданок з 1+1
10.00 Життя відомих людей
11.00 Любий, ми переїжджаємо
12.00 Т/с «Усі жінки - вільні»
15.00 Добрий день, ми з України
15.05 Одного разу під Полтавою
15.35 Сміємось - отже не здаємось
15.40 Одного разу під Полтавою
16.30 Сміємось - отже не здаємось
16.35 Одного разу під Полтавою
17.00 Світ навиворіт
19.00 Х/ф «Люди - Ікс»
19.00 Х/ф «Люди - Ікс 2»
21.30 Х/ф «Люди - Ікс: Остання битва» (16+)
23.35 Т/с «Бібліотекарі»
1.25 Добрий день, ми з України

СЕРЕДА
7 вересня

Схід 6.21 Захід 19.30
Трив. дня 13.09
Погода +7° +18°
АТМ. ТИСК 756 мм

К1
5.50 «Скептик»
7.10 «TOP SHOP»
7.45 М/с «Бджілка Майя»
8.00 М/с «Міа та я»
8.20 «TOP SHOP»
8.50 «Скептик»
9.20 «Спеція»
10.20 «Місця сили»
11.10 «Україна вражає»
11.10 «Україна вражає»
12.00 «Спеція»
13.00 «Скептик»
14.00 «Місця сили»
14.35 Т/с «Мереживо доли» (16+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Т/с «Діагноз від Бетті» (12+)
22.20 «Місця сили»
23.50 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 Т/с «Кістки»
9.05 Т/с «Перевізник»
11.00 «Загублений світ»
16.05 Х/ф
18.00 Т/с «Перевізник»
20.00 Х/ф
22.25 Х/ф
0.50 Т/с «Кістки»

НТН
6.10 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона» (16+)
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.50 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.55 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Історії війни»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо» (16+)
22.20 Т/с «Сліпа зона»

СТБ
6.20 Т/с «Доктор Хаус»
8.00 Т/с «Комісар Рекс»
13.30 Т/с «Сліпа» (12+)
17.25 Т/с «Слід» (16+)
20.00 Т/с «Вибір матері»
22.00 Єдині новини. Головне
23.20 Т/с «Доктор Хаус»

ТЕТ
6.00 Життя відомих людей
7.00 Сніданок з 1+1
10.00 Життя відомих людей
11.00 Любий, ми переїжджаємо
12.00 Т/с «Усі жінки - вільні»
15.00 Добрий день, ми з України
15.05 Одного разу під Полтавою
15.35 Сміємось - отже не здаємось
15.40 Одного разу під Полтавою
16.30 Сміємось - отже не здаємось
16.35 Одного разу під Полтавою
17.00 Світ навиворіт
19.00 Х/ф «Люди - Ікс: Остання битва» (16+)
21.00 Х/ф «Люди - Ікс: Початок. Росомеха» (16+)
23.05 Т/с «Бібліотекарі»
0.55 Добрий день, ми з України

ЧЕТВЕР
8 вересня

Схід 6.23 Захід 19.28
Трив. дня 13.05
Погода +11° +20°
АТМ. ТИСК 754 мм

К1
5.50 «Скептик»
7.10 «TOP SHOP»
7.40 М/с «Міа та я»
8.00 «TOP SHOP»
8.35 «Скептик»
9.00 «Спеція»
10.00 «Місця сили»
11.00 «Україна вражає»
11.50 «Спеція»
12.50 «Скептик»
13.50 «Місця сили»
14.25 Т/с «Мереживо доли» (16+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Т/с «Діагноз від Бетті» (12+)
22.20 «Місця сили»
23.50 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 Т/с «Кістки»
9.05 Т/с «Перевізник»
11.00 «Загублений світ»
16.05 Х/ф
18.00 Т/с «Перевізник»
20.00 Х/ф
22.40 Х/ф
0.10 Т/с «Кістки»

НТН
6.10 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона» (16+)
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.45 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.55 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Шукаю тебе»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо» (16+)
22.30 Т/с «Сліпа зона»

СТБ
6.25 Т/с «Доктор Хаус»
8.00 Т/с «Комісар Рекс»
13.35 Т/с «Сліпа» (12+)
17.30 Т/с «Слід» (16+)
20.00 Т/с «Вибір матері»
22.00 Єдині новини. Головне
23.20 Т/с «Доктор Хаус»

ТЕТ
6.00 Життя відомих людей
7.00 Сніданок з 1+1
10.00 Життя відомих людей
11.00 Любий, ми переїжджаємо
12.00 Т/с «Усі жінки - вільні»
15.00 Добрий день, ми з України
15.05 Одного разу під Полтавою
15.35 Сміємось - отже не здаємось
15.40 Одного разу під Полтавою
16.30 Сміємось - отже не здаємось
16.35 Одного разу під Полтавою
17.00 Світ навиворіт
19.00 Х/ф «Люди - Ікс: Початок. Росомеха» (16+)
21.00 Х/ф «Люди - Ікс: Перший клас» (16+)
23.30 Т/с «Бібліотекарі»
1.20 Добрий день, ми з України

П'ЯТНИЦЯ
9 вересня

Схід 6.24 Захід 19.25
Трив. дня 13.01
Погода +13° +20°
АТМ. ТИСК 751 мм

К1
6.00 «Скептик»
7.10 «TOP SHOP»
7.50 М/с «Бджілка Майя»
8.00 М/с «Міа та я»
8.25 «TOP SHOP»
9.00 «Скептик»
9.20 «Спеція»
10.20 «Місця сили»
11.15 «Україна вражає»
11.15 «Україна вражає»
12.00 «Спеція»
13.00 «Скептик»
13.45 «Місця сили»
14.25 Т/с «Мереживо доли» (16+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Т/с «Діагноз від Бетті» (12+)
22.20 «Місця сили»
23.40 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 Т/с «Кістки»
9.05 Т/с «Перевізник»
11.00 «Загублений світ»
15.40 Х/ф «Леді «Кривавий бій»
17.40 Х/ф «Шпигунка»
20.00 Х/ф «Міцний горішок: Гарний день, аби померти»
22.00 Х/ф «Планета мавп»
0.15 «Загублений світ»

НТН
6.10 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона» (16+)
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.45 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.55 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Шукаю тебе»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо» (16+)
22.40 Т/с «Сліпа зона»

СТБ
6.25 Т/с «Доктор Хаус»
8.05 Т/с «Комісар Рекс»
13.35 Т/с «Сліпа» (12+)
20.00 Х/ф «Поки ти спав»
22.00 Єдині новини. Головне
23.20 Х/ф «Війна наречених» (16+)

ТЕТ
6.00 Життя відомих людей
7.00 Сніданок з 1+1
10.00 Життя відомих людей
11.00 Любий, ми переїжджаємо
12.00 Т/с «Усі жінки - вільні»
15.00 Добрий день, ми з України
15.05 Одного разу під Полтавою
15.35 Сміємось - отже не здаємось
15.40 Одного разу під Полтавою
16.30 Сміємось - отже не здаємось
16.35 Одного разу під Полтавою
17.00 Світ навиворіт
19.00 Х/ф «Люди - Ікс: Перший клас» (16+)
21.30 Х/ф «Прометей»
23.55 Одного разу під Полтавою
0.55 Добрий день, ми з України

СУБОТА
10 вересня

Схід 6.26 Захід 19.23
Трив. дня 12.57
Погода +11° +22°
АТМ. ТИСК 754 мм

К1
6.00 «Скептик»
7.25 «TOP SHOP»
8.00 М/с «Міа та я»
8.25 «TOP SHOP»
9.00 «Скептик»
9.25 «Спеція»
10.25 «Місця сили»
11.15 «Україна вражає»
11.50 «Спеція»
12.50 «Скептик»
13.45 «Місця сили»
14.25 Т/с «Побачити океан» (12+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.10 Х/ф «Лікар. Учень Авіценни» (16+)
21.50 «Місця сили»
23.25 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 «Загублений світ»
12.20 Х/ф «Перлини дракона»
14.00 Х/ф «Фантастична четвірка»
16.00 Х/ф «Фантастична четвірка-2: Вторгнення Срібного Серфера»
17.50 Х/ф «Персі Джексон та викрадач блискавок»
20.00 Х/ф «Персі Джексон: Море чудовиськ»
22.00 Х/ф «Хижак» 2018 г.
0.05 Х/ф «Висота»

НТН
6.10 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
8.00 Т/с «Сліпа зона» (16+)
9.50 «Історії війни»
10.05 «Вешдок»
11.50 «Випадковий свідок»
13.10 Т/с «Морський патруль» (16+)
14.55 Т/с «CSI: Маямі»
16.35 «Страх у твоєму домі»
17.20 «Вешдок»
19.00 «Тут Люди»
19.40 Т/с «CSI: Маямі»
21.10 Т/с «Коломбо» (16+)
22.30 Х/ф «Попа законом»

СТБ
5.45 Т/с «Слід» (16+)
8.10 Прокинься з Ектором
8.45 Як ти? з Григорієм Решетником
9.30 Як ти? з Григорієм Решетником
10.00 Прокинься з Ектором
10.40 Все буде добре. Україна має талант! (12+)
12.15 Щасливі за сім днів
17.00 Х/ф «Поки ти спав»
19.00 МастерШеф. Битва сезонів (12+)
0.25 Єдині новини. Головне

ТЕТ
6.00 Зірки, чутки та галлівуд
8.00 Сніданок з 1+1
10.00 Добрий день, ми з України
10.10 М/ф «Король - Лев»
11.50 М/ф «Ріо 2»
13.50 М/ф «Аліса в країні чудес»
15.15 М/ф «Коко»
17.15 Х/ф «Люди - Ікс»
19.15 Х/ф «Люди - Ікс 2»
21.45 Х/ф «Люди - Ікс: Остання битва» (16+)
23.45 Х/ф «Віддана» (16+)

НЕДІЛЯ
11 вересня

Схід 6.27 Захід 19.21
Трив. дня 12.54
Погода +11° +15°
АТМ. ТИСК 752 мм

К1
6.00 «Скептик»
7.15 «TOP SHOP»
7.50 М/с «Бджілка Майя»
8.05 М/с «Міа та я»
8.30 «TOP SHOP»
9.00 «Скептик»
9.25 «Спеція»
10.30 «Місця сили»
11.25 «Україна вражає»
12.10 «Спеція»
13.15 «Скептик»
13.45 «Місця сили»
14.25 Т/с «Побачити океан» (12+)
16.00 Т/с «Бeverлі Хілс 90210»
19.15 Х/ф «Лікар. Учень Авіценни» (16+)
21.50 «Місця сили»
23.20 «Скептик»
«2+2»
7.00 «Єдині. Головне»
8.10 «Загублений світ»
13.05 Х/ф «Відсіч»
14.55 Х/ф «Планета мавп»
17.10 Х/ф «Повстання планети мавп»
19.10 Х/ф «Світанок планети мавп»
21.30 Х/ф «Війна за планету мавп»

НТН
6.15 «Вешдок»
7.00 «Тор Shop»
7.30 «Садові поради»
8.05 «Страх у твоєму домі»
9.05 «Тут Люди»
9.40 «Вешдок»
11.20 «Випадковий свідок. Навколо світу»
12.35 Т/с «Морський патруль» (16+)
15.10 Т/с «CSI: Маямі»
16.50 «Страх у твоєму домі»
17.40 «Вешдок»
19.20 Т/с «CSI: Маямі»
20.50 Т/с «Коломбо»
22.15 Х/ф «Остання куля» (16+)
0.00 «Вешдок»

СТБ
5.35 Т/с «Доктор Хаус»
7.05 Т/с «Гордість та упевдженість»
13.15 МастерШеф. Битва сезонів (12+)
18.40 Детектор брехні
19.50 Щасливі за сім днів
22.05 Єдині новини. Головне
23.15 Детектор брехні

ТЕТ
6.00 ТЕТ Мультиранок
8.00 Сніданок з 1+1
10.00 М/ф «Покахонтас»
11.30 М/ф «Синдбад: Легенда семи морів»
13.10 М/ф «Коко»
15.10 Х/ф «До зірок»
17.30 Х/ф «Люди - Ікс: Початок. Росомеха» (16+)
19.30 Х/ф «Люди - Ікс: Перший клас» (16+)
21.50 Х/ф «Люди - Ікс»
23.50 Х/ф «Прометей»
2.10 Сміємось - отже не здаємось
2.15 Добрий день, ми з України
2.30 Одного разу під Полтавою
4.25 М/с «Лис Микита»
5.50 Корисні підказки

ВТРАЧЕНЕ посвідчення водія тракториста, вида- не на ім'я: Сутула Олександр Михайлович, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

Суперфосфат від слимаків

Для того, щоб слимаки залиши- ли капусту надовго, треба просто роз- сипати по землі на- коло кожного качана суперфосфат. Грунт на капустяній грядці повинен бути су- хим, тоді суперфосфат пролежить довго. Проте, коли навіть пройде дощ і добриво розчиниться, це капусті піде тільки на користь.

Якщо суперфосфату немає, можна використати нітроамофоску. Вона також відмінно впорається із завданням.

ПОТРІБНІ ВОДІІ
категорій «С», «Е» з
досвідом роботи на
зерновозах MAN, DAF.
Логістика - по
Україні. Виробнича
база знаходиться у
Рівчак-Степанівці.
Тел. (067)997-19-91.

КУПЛЮ ДОРОГО
КОРІВ, КОНЕЙ,
БИКІВ, ТЕЛИЦЬ
Проблемні,
лежачі,
дорізані.
Цілодобово.
Тел. (096) 69-05-018,
(063) 915-91-97

ПЕРЕДПЛАТА НА 2022 РІК
Ніжинський
ВІСНИК
Індекс 63675
Нас читають
у Ніжині,
Борзні, Бахмачі,
Носівці, Бобровиці!

На 1 міс. - 30 грн. 59 коп.
На 3 міс. - 87 грн. 07 коп.
На 4 міс. - 116 грн. 76 коп.

Я єсть народ

Текст цього вірша українського поета Павла Тичини третій президент України Віктор Ющенко показав без радянської цензури. Він зазначив, що саме цей варіант вірша є оригіналом, який радянська влада переписала на свій лад. Колишній президент зауважив, що твір у сьогоденні реаліях дуже актуальний і від нього, як зауважив Ющенко, «аж холоде кров».

**Я єсть народ,
якого Правди сила!
Ніким звоєвана ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! — а сила знову розцвіла.
Щоб жить — ні в кого права не питаюся.
Щоб жить — я всі кайдани розірву.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.
Московіє! Мене ти пожирала,
як вішала моїх дочок, синів
і як залізо, хліб та вугіль крала...
О, як твої дух осатанів!
Ти думала — тобою весь з'їдаюся? — та, подавившись, падаєш в траву...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.
Я єсть народ, якого Правди сила,
ніким звоєвана ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! — а сила знову розцвіла.
Сини мої, незламні українці,
я буду Вас за подвиг прославлять,— ідіть батькам на допомогу й жінці,
дітей з ярма спішіте визволять!
На Слобожанських нивах, на Подільських, на Чорнім морі
я прошу, моліть! — вбивайте ворогів,
злoding кремлівських, вбивайте без жалю!
Нехай ще в ранах я — я не стидуюсь,
гляджу їх, мов пшеницю ярову.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.
Повстань! І з ран — нове життя заколоситься,
що з нього світ весь буде подивлять,
яка земля! яке зерно! росиця!
Ну як не сіять? Як відсіч ворогу не дасть!
І я сію, крильми розгортаюсь,
своїх орлів скликаю, кличу, зчу...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.
Ще буде: неба чистої блакиті,
добробут в нас підніметься, як ртуть,
заблискотять косарки в житі,
заводи загудуть...
І я життям багатим розсвітаюсь,
пушу над сонцем хмарку, як брову...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.
Я єсть народ, якого Правди сила
ніким звоєвана ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! — а сила знову розцвіла.
Кремлівська гнидь, тремти!
Я розвертаюсь!
Тобі ж кладу я дошку гробову!
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.**

Павло ТИЧИНА

Помідори на зиму в хрусткій капусті: без варіння і стерилізації

ПРОСТІШЕ ПРОСТОГО

Помідори виходять пружні, соковиті всередині, ароматні, а капуста хрумка і неймовірно смачна!

На вихід 3 літри:

Капуста — 1 качан.

Помідори сливовіподібні — близько 1,5 кг.

Цибуля — 1 шт.

Солодкий перець — 1 шт.

Гострий перець — 1 шт.

Петрушка.

Кріп.

У кожному банку:

Лавровий лист — 1 шт.

Запашний перець — 3 шт.

Чорний перець горошком — 5 шт.

Маринад на 1,5л. води:

Сіль — 2 ст.л.

Цукор — 4 ст.л.

Оцет 9% — 4 ст.л.

Приготування:

1. У чисті банки закладаємо лавровий лист, запашний перець, чорний перець горошком та кільця гострого чилі. Потім великий шар солодкого болгарського перцю смужками, цибуля кільцями та пучки кропу та петрушки.

2. Потім укладаємо шар нашаткованої капусти і добре утрамбуємо.

3. Слідом помідори, попередньо зробивши кілька проколів біля плодоножки. Після цього повторюємо шар капусти, шар помідорів, зверху додаємо ще кілька смужок солодкого перцю і присипаємо капустою.

4. Заливаємо банки кип'ятком, накриваємо кришками і залишаємо на 15-20 хв.

5. Через 15 хвилин зливаємо воду в кастрюлю, всипаємо сіль, цукор, ставимо на плиту, доводимо до кипіння і проварюємо 2-3 хвилини.

Якщо хвилюється, що банки можуть здутися, то залийте кип'ятком двічі, а втретє вже заливайте маринадом.

6. Після вливаємо 9% оцет, перемішуємо, кип'ятимо рівно 1 хвилину і знімаємо з вогню.

7. Заливаємо банки гарячим маринадом до самого верху, закручуємо кришками, банки перевертаємо, укутуємо в шубу і залишаємо до повного охолодження.

Після остигання прибираємо банки на зберігання. Вони чудово стоять як у холоді, так і при кімнатній температурі!

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Громади запрошують для участі у проєкті «U-LEAD з Європою»

Оголошено відбір громад для участі у проєкті «U-LEAD з Європою»

У відповідь на виклики, з якими зіткнулось місцеве самоврядування в умовах воєнного часу, «U-LEAD з Європою» оголошує відбір територіальних громад для участі у комплексних навчальних програмах «Кроки для спеціалістів» в межах наступних тематичних напрямків:

Просторове планування та управління природними ресурсами
Мобільність
Управління відходами
Громада, дружба до бізнесу.

Усі навчальні програми розроблені таким чином, аби врахувати потреби в умовах воєнного часу та краще підготувати громади до процесів повоєнного відновлення.

Термін онлайн-навчання: жовтень 2022 – березень 2023 рр.

Відібрані громади зможуть взяти участь в одній чи кількох навчальних програмах.

Запрошуємо громади:
з населенням до 50 000 осіб (станом на 01.01.2022);

з наявною командою спеціалістів у складі до 3 осіб від однієї громади (на кожну окрему навчальну програму);

з доступом до мережі Інтернет і технічним обладнанням (комп'ютер з камерою та мікрофоном);
готові залучити до розробки проєктів сусідні громади.

ПРИЙОМ ЗАЯВОК – до 18:00 12 вересня 2022 р.

Деталі подання заявок та опис навчальних програм – за посиланням

https://decentralization.gov.ua/news/15347?fbclid=IwAR2u2lLaVlwxcSeeD_IXUnNy3mKTr5Ei74oLAAjkrxs8zV3Pv5NUq41o864

КОРИСНІ ПОРАДИ

Як позбутися білокрилки на капусті народними засобами

Білокрилка дуже шкідлива для капусти. Колонії дрібних метеликів харчуються соками рослин та за кілька тижнів можуть знищити урожай повністю.

Білокрилка відкладає яйця зі зворотного боку листа рослини. За все життя одна самка здатна відкласти до 130 яєць, личинки, що з'являються харчуються соками рослини. Шкідники не тільки псують зовнішній вигляд культури, а й, що найголовніше, позбавляють рослину поживних речовин, уповільнюють фотосинтез рослин. А метелики переносять збудників небезпечних захворювань. Комахи розмножуються при температурі до 24° С, а при температурі нижче +10°С – гинуть.

Найчастіше причиною появи та розповсюдження білокрилки є висока температура і підвищена вологість.

Народні методи боротьби з білокрилкою:

- Нешкідливий для капусти – збір шкідників вручну.
- Личинки можна збивати водою з поливального шланга.

- Боротися з білокрилкою можна за допомогою інших комах, які поїдають білокрилку. Наприклад, завести на ділянці сонечко чи енкарзію.

- Можна використовувати спеціальні фотозахисні сітки з дрібними осередками, які запобігають потраплянню метелика на рослину.

Народні засоби боротьби з білокрилкою:

- Приготувати розчин попелу. Один стакан попелу настояти у трьох літрах окропу три доби, обприскувати один раз на 10 днів.

- Розчин нашатирного спирту – одну 1 ст. л. аміаку додати до одного відра води. Застосовувати не частіше раз на місяць. Аміак містить багато азоту, який буде накопичуватися у ґрунті та рослині.

- Зате щотижня можна обробляти розчином оцту – на десять літрів води додати 50 мл яблучного оцту та 30 г мильної стружки.

- 100 г цибулевих або часникових стрілок подрібнити в блендері, поміщати в герметично закриту місткість, настоюють сім днів. Перед оприскуванням до настоянки додають 5 літрів води. Обробляють один раз на два тижні. Обприскувати можна як рослини, так і самий ґрунт.

- Тютюновим розчином можна обприскувати як для лікування капусти, так і для профілактики. Два стакани тютюну розчиняють в 1 л води. Для профілактики обприскують один раз в 15 днів, для лікування – обприскувати кожного дня протягом трьох днів.

- Терте господарське мило розчиняють у воді у співвідношенні 1: 6. Обробляють один раз в 10 днів наступним чином – губкою наносять розчин на листя з зворотної сторони.

- Дієвим є наступний розчин – в одному літрі теплої води розчинити дві ст. л. мийного засобу, шість ст. л. соди та дві ч. л. йоду, розмішати, додати 10 л води та добре обприскувати.

Народні методи зазвичай добре працюють ураження невеликих площ. Якщо ураження масштабні, потрібно використовувати хімічні засоби боротьби з білокрилкою.

Ніжинський ВІСНИК

Засновник: колектив редакції.
ВИДАВЕЦЬ: редакція газети
«Ніжинський вісник»
Газета виходить із квітня 1917 року.

Адреса: Чернігівська обл., 16600, м. Ніжин,
вул. Кушакевичів, 12.
Телефони: редактор, відділ суспільно-політичного життя,
відділ реклами та оголошень, бухгалтерія – 7-15-45.
Індекс 63675.

Друк офсетний. Обсяг 2 друкованих аркуші.

Тижневий тираж 1142 прим. Зам. 779.

Газета виходить раз на тиждень, у п'ятницю.

E-mail: nvisnikk@ukr.net

Т.в.о. редактора
Олександр ВАСИЛЕНКО
Комп'ютерна верстка
Олена КРЕСАН

Віддруковано
в ПАТ «ПВК» «Десна»

Підписано до друку о 17.00

Думки авторів можуть не збігатися з точкою зору редакції.

Все спілкування з дописувачами – тільки через газету.

Редакція знайомиться з листами читачів, схвалює їх до друку або відхиляє. Лишає за собою право редагувати й скорочувати.

Листи, рукописи, фотознімки не рецензуються і не повертаються.

Автор несе повну відповідальність за точність викладених фактів, рекламодавця – за рекламу.

Особи чи установи, про дії яких говориться в пресі, повинні в найкоротший термін дати на сторінках газети ділове фактичне спростування або ж повідомити про виправлення недоліків.

Претензії за якість друку – друкарні, за доставку – Центру поштового зв'язку № 2.

Відділ реклами та оголошень «НВ» 7-15-45 (096) 179-20-90 (068) 107-09-00

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації ЧГ № 669-318 ПР від 03.07.2019 р.